

„ε”

(„EPSILON”)

VIHKO

Sisältö

ε

- „Weltwirtschaftliches Archiv” (1916) [1].
 (ulkomaiset pääomat: Arndt)
 „The Economist”³⁰ sodasta ja „The
 Daily Telegraph” [3 ja 11, 14—15, 18—19].
Hiili ja rauta (N. I. Buharinin teesit) [33—34].

PÄÄOMIA ULKOMAILLA*

Pääomia ulkomailla	Englanti	Ranska	Saksa
1862	3,6	—	—
1872	15	10 (1869)	—
1882	22	15 (1880)	?
1893	42	20 (1890)	?
1902	(62)	37 Diouritch	Hilferding s. 492
1914	75—100	60	44
((Arndt))	Riesser	ks. ε I	(Neymarck)

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 22. osa, s. 233. Toim.

· ULKOMAISET PÄÄOMAT: ARNDT

„Weltwirtschaftliches Archiv” (Bernhard Harmsin julkaisu). 7. nide, 1916, I. (1)

Prof. tri Paul Arndtin „Ranskalaisen pääoman mahti”.

Tekijä viittaa artikkeliinsa „Uutta lisääineistöä ulkomaisia pääomansijoituksia koskevaan kysymykseen” („Zeitschrift für Sozialwissenschaftissa”. 1915, s. 311 ja 456) ja lainaa siitä *ulkomaisia* pääomansijoituksia koskevia numerotietoja: (s. 35)

|| (Riesser, s. 395 ja
s. 404)

englantilaista pääomaa 3 mrd. puntaa		Miljardia frangia
= 75 mrd. frangia		62 (1900 Speyer)
ranskalaista 60 mrd. frangia		30 (1902 Dehn)
= 60 ” ”		
saksalaista 35 mrd. markkaa		31 (25 mrd. markkaa)
= 44 ” ”		
<u> </u>		
<u> </u>		
((Σ = 179))		

Ranska kuuluu muka „suurtalousvaltoihin” (s. 37), on neljännellä tilalla Englannin, Saksan ja „Pohjois-Amerikan” jälkeen.

KIRJALLISUUTTA

Kirjallisuutta:

William English Walling. „Sosialistit ja sota”. New York 1915 (XII + 512 sivua). 1.50 dollaria.

„Koska tässä ovat kysymyksessä puolueen tärkeimmät viralliset asiakirjat, kokoelma lienee täydellinen” (s. 188).

Zürichin yhteiskuntatieteellinen kaupunginkirjasto:

Parvus. „Pankkien kansallistaminen ja sosialismi”.

Schumann. „Saksan valtionpankki”.

” ” „Viimeiset neljä yksityistä emissiopankkia”.

Schär. „Pankki liikemiehen palveluksessa”.

Schulze. „Saksin pankkiromahdukset”. 1903.

Schär. „Pankkioperaatioiden tekniikka”. Berliini 1908.

Levy. „Monopolit, kartellit ja trustit”. Jena 1909.

(2)

Kantorowicz. „Kartellien ongelmat”. Berliini 1911.

Abel. „Sairas Englanti”. 1909.

Veritas. „Englannin tulevaisuus”. Zürich 1892.

Jakob Lorenz. „Sveitsin italialaisista”. Zürich.

{ *Schär*. „Sveitsin vesivoimavarojen kansallistaminen”.
Basel 1905.

{ *Schücking*. „Maailman organisaatio”. Leipzig 1909 (41).

Lassalle. „Italian sota”. Berliini 1859.

Staudinger. „Politiikan kulttuuriperusta”. Jena 1914.

Lloyd George. „Parempia aikoja”. Jena 1911.

„THE ECONOMIST” SODASTA

3) „The Economist”, 17. huhtikuuta 1915.

Artikkeli „Sodan loppu”.

„Mutta mitä kauemmin sota jatkuu, sitä taipuvaisempia ovat kansat, erotukseksi hallituksista, kohottaamaan äänensä lahtausta vastaan, joka päivä päivältä ja viikko viikolta harventaa monia tuhansia perheitä.

NB ||| Palaamme siis jälleen ongelmaan: 'Valtio ja yksilö' ja kysymykseen, *kuinka kauan hyvin järjestyneen byrokraattisen valtion johtomiehet jaksavat vastustaa sisäisiä vallankumouksellisia voimia*”...

SOSIALIPATRIOOTTIEN PERUSTELUJA

6) Sosialipatriottien perusteluja

Upton *Sinclairin* kirjanen, jossa on *Blatchfordin* vastaus, esittää hyvin selvästi, suoraan, tarkasti ja jyrkästi sosialipatriottien uuden (ei Plehanovin eikä Kautskyn etc.) argumentin:

Niin, sotaa käydään kapitalistien etujen nimessä etc., mutta me olemme *ilmeisesti heikkoja*, ilmeisesti voimattomia estämään sitä. Järkeilyjä taistelusta sotaa vastaan, „kapinasta” etc. etc. „tyyntä ajattelua”, voimiamme „liioitellaan” auttamattomasti.

„Utopismi” argumentin muunnos, tämä argumentti oli Plehanovinkin referaatissa.

Baselin päätöslauselma on tältä kannalta katsottuna hyvä yritys säikäyttää hallituksia, vaan ei lupaus eikä päättävä aikomus ryhtyä vallankumoustoimiin respective propagoimaan vallankumousta.

[Kysymyksen asettelu on äärimmäisen rajoittunutta — ja Blatchford on rajoittanut sitä tarkoituksellisesti —, sel-laista, joka supistaa kaiken „preventiiviseksi sodaksi”. Kriisitilan käyttäminen vallankumouksellista propagandaa ja vallankumoustoimien valmistelua *varten* — tämä on tärkeintä.]

„THE DAILY TELEGRAPH”, MARRASKUUN 17 pnä 1914

„The Daily Telegraph”, 17. XI. 1914.

Parlamentti.

...„Hra E. Jones (Merthyr Tydoilin piirin edustaja) kysyi, eikö hra Keir Hardien lehdessään julkaisemia artikkeleja pitäisi sensuroida”...

Ja edelleen niin ikään hän istunnon lopussa: ilmoitin muka K. Hardielle, että tulisin puhumaan hänestä, mutta ei ole minun syyntä, jos hän ei ole saapuvilla.

Lukee otteita K. Hardien 31. X ja 7. XI julkais-tuista artikkeleista, joissa K. Hardie syyttää englantilaisia ja ranskalaisia julmuuksista, nauraa intialaisten joukkojen lojaalisuudelle. Hän, K. Hardie, on muka sanonut, että keisari on rohkea kuin sotilas, ja tehnyt pilkkaa omasta kuninkaastamme: „kuninkaamme pitää kotiliedestään”.

Voiko hallitus sietää tällaisia parlamentin jäsenen puheita? Me olemme muka sen „tuloksena kohdanneet muutamien viime viikkojen aikana Merthyr Tydoilissa huomattavia vaikeuksia värväystyössä, joka menestyi hyvin ennen kuin Keir Hardie aloitti taktikoimisensa”.

Edelleen esiintyi *J. A. Pease*: „Saanen sanoa vain yhden sanan, että mikäli asia koskee hallitusta, se pitää kaikkia hra K. Hardien lausuntoja, joihin hra Jones on viitannut, täysin perusteettomina ja halveksuntaa ansaitsevina.”

(Istunnon loppu).

(7)

SOTAAN OSALLISTUVIEN JA OSALLISTUMATTOMIEN
MAIDEN ASUKASLUKU JA PINTA-ALA

10) (s. 29. „Deutsche Rundschau” n:o 10)

asukasluku miljoonissa 1910

Iso-Britannia.....	421	Saksa	78
Venäjä	167	Itävalta	51
Ranska.....	86	Turkki	25 (liikmain)
	<u>674</u>	(3 suurvaltaa)	<u>154</u>
Japani	70		
(4 suurvaltaa)	<u>744</u>		
+ Serbia			
+ Belgia			
I sotaan osallistuvien ryhmä	744	[750 versus 150]	Sotaan osallistumattomat
II ” ” ” ”	154		Kiina.....
Sotaan osallistuu.....	<u>898</u>		Y.-vallat.....
Ei osallistu sotaan	+ 570		Italia.....
	<u>1 468</u>		<u>36</u>
			(3 suurvaltaa) 570

Maapallon koko asukasluku = 1 600

1912		Sotaan osallistumattomat:	
Neliömailia (miljoonissa)			
Iso-Britannia	10.8	Saksa	1.2
Venäjä	10.2	Itävalta	0.2 (241 000)
Ranska	4.8	Turkki	0.7
	<u>25.8</u>		<u>2.1</u>
Japani	0.3 (260 000)		
	<u>26.1</u>		
I ryhmä	26.1		Kiina .....
II ryhmä	2.1		Y.-vallat.....
Sotaan osallistuvat	<u>28.2</u>		Italia .....
Sotaan osallistumattomat	7.3		<u>7.3</u>
	<u>35.5</u>		

Koko maapallo — 52.0 miljoonaa neliömailia.

„THE ECONOMIST” SODASTA JA „DAILY TELEGRAPH”

„The Economist”, 9. I. 1915. NB

(11)

Artikkeli: „Eurooppa umpikujassa”...

..., „Ei ole ihme, jos näissä oloissa” („nykyisissä hirtävissä sotaoloissa”) „sotilaat tekevät ykskaks siellä, missä kura on tehnyt etenemisen miltei mahdottomaksi, sen tapaisia aselepoja, joista muuan kirjeenvaihtaja kertoi eilisessä 'The Timesin' numerossa. Sellaisia aselepoja tapaa tietysti olla vain niillä taistelukentillä, missä ampumakaivannot ovat välittömästi toistensa läheisyydessä, mutta ne (nämä aselevot) johdattavat mieleen sodan mielettömän julmuuden ja herättävät eräissä sellaisia toiveita, että sotilaat voivat ryhtyä taistelukentällä vastustamaan sodan kauhujen loputonta jatkamista” (s. 46)...

NB

Idem, s. 54: „Teollisuuden liikevoitot”:

Puhdas voitto (velkojen korko- etc. maksujen jälkeen)

Neljännes- vuosittaiset tiliker- tomukset, jul- kaistu:	Yhtiöi- den luku- määrä	(miljoonaa puntaa)		+ — %	pää- omaa yhteen- sä 1914	voittoa pää- omalle % %: ssa
		1913	1914			
31 pnä maaliskuuta	301	20.5	22.1	+8.4	230.1	9.6
31 pnä heinäkuuta	263	22.6	23.6	+4.2	181.9	13.0
30 pnä syyskuuta	131	10.6	9.5	-9.5	107.6	8.8
31 pnä joulukuuta	214	15.3	14.5	-5.6	116.4	12.4
Σ	909	69.0	69.7	+0.9	636.0	10.9

kapitalistien „hädänalaisuutta”!!!

- 14) „The Economist”, 19. XII. 1914. „Sotataloudellinen liite”, s. 10: Venäjän armeijan ja laivaston ylläpitomenot

				%
1903.....	466 miljoonaa ruplaa			
1904	491	+ 25		+ 5.3
1905	496	+ 5		+ 1.0
1906	504	+ 8		+ 1.6
1907	493	- 11		- 2.0
1908	612	+119		+24.1
1909	631	+ 19		+ 3.0
1910	648	+ 17		+ 2.7
1911	669	+ 21		+ 3.3
1912	809	+140		+20.9
1913	944	+135		+16.6

„The Economist”, 19. XII. 1914, s. 1059, artikkeli: „Sota ja nykyajan kauppa- ja teollisuusyritykset”:

....,Ennen heinäkuun lopulla puhjennutta historian verisintä myrskyä oli vaikea erottaa, mistä alkoi Krupp ja mihin päättyi Creusot. Sotalainat olivat punoutuneet läheisesti rauhanajan lainoihin, ei-tuotannolliset velat tuotannollisiin pääomansijoituksiin. Riippumatta siitä, oliko tarkoituksena hävittäminen vai rakennustyö, kanavien vai linnoitusten, valtamerialusten vai sotalaivojen rakentaminen, koko liike- ja rahamaailma näytti keskittyneen Lontooseen, Pariisiin ja Berliiniin. Rahalaitokset olivat miltei välttämättömästi englantilais-saksalaisia, englantilais-ranskalaisia ja englantilais-amerikkalaisia; johtokunnat olivat punoutuneet yhteen, haaraliikkeitä ja asiamiehiä oli miltei kaikissa Vanhan ja Uuden mantereen suurkaupungeissa. Jättiläisyhtiöt ja yhtymät ottivat mielellään osakkaiksi keitä hyvänsä kansallisuudesta riippumatta ja kiinnittivät varsin vähän huomiota diplomaattisiin liittoihin... Väite, ettei kansallisuus ole esteenä liikesopimuksille, oli kuusi kuukautta sitten vanha totuus... Kaikesta tästä tuli yhtäkkiä loppu... Mutta siihen eivät luullakseni ole syy-päitä enempää liikemiehet kuin työväenluokkakaan. Sotasyllisinä pidetään yleisesti vain sellaisia henkilöitä kuin keisareita, diplomaatteja, valtiomiehiä, sotilashenkilöitä tai 'filosofeja', joita ei ole paljoakaan... Toivokaamme pikaista tervehtymistä, järkiintymistä, uskonnon uudestisyntymistä ja inhimillisen tietoisuuden kirkastumista”...

„The Economist”, 1915, n:o 3724 (9.1.1915)* (s. 51):

NB „Euroopan sotamenot”

(15)

kuuden kuukauden ajalta

	miljoonaa puntaa					miljoonaa puntaa				
	<u>Armeijan vahvuus (miljoonissa)</u>	Sotamenot	Tuotannon supistumisesta johtuneet tappiot	Kaattuneiden arvo	Väkiluku 1913 (miljoonissa)	Ulkomaankauppa	(henkeä kohti)	Kansantulo 1913	(henkeä kohti)	Kansanvarallisuus 1913
Saksa	4.35	395	830	294	68	1 063	(15.6)	2 100	(31)	16 000 (235)
Itävalta-Unkari	<u>3.50</u>	<u>320</u>	<u>500</u>	<u>141</u>	<u>50</u>	<u>264</u>	<u>(5.3)</u>	<u>. .</u>	<u>. .</u>	<u>. .</u>
Σ	7.85	715	1 330	435	118	1 327	(11.2)	? 3 000	(25)	? 25 000 (212)
Venäjä	5.4	490	110	218	170	269	(1.6)	. .	. .	. .
Ranska	4.0	365	600	232	40	583	(14.6)	1 250	(31)	13 000 (325)
Yhdistynyt kuningaskunta	<u>1.0</u>	<u>90</u>	<u>100</u>	<u>83</u>	<u>46</u>	<u>1 344</u>	<u>(29.3)</u>	<u>2 250</u>	<u>(49)</u>	<u>18 000 (390)</u>
Σ	<u>10.4</u>	<u>945</u>	<u>810</u>	<u>533</u>	<u>256</u>	<u>2 196</u>	<u>(8.6)</u>	<u>? 5 000</u>	<u>(20)</u>	<u>? 40 000 (156)</u>
ΣΣ	18.25	1 660	2 140 (α)	968	374	3 523	(9.4)	? 8 000	(21)	? 65 000 (174)

* Ibidem, s. 46 — sotilaiden mahdollinen *vastustus* ampumakaivannoissa tapahtuneen lähentymisen seurauksena.

	Keskus- vallat	Entente- vallat	Kummatkin yhteensä
Kuuden kuukauden välittömät (sota-) menot	725	990	1 715 (milj. puntaa)
Tuotannon keskeytymisestä koituneet tappiot (Yves Guyot (α))	1 330	810	2 140
Kuuden kuukauden menot yhteensä	2 055	1 800	3 855
Kuuden kuukauden normaali kansantulo („oletamme”)	1 500	2 500	4 000
Välittömien menojen suhde kansantuloon	48 %	40 %	43 %
Menojen yhteissumman suhde kansantuloon	137 %	72 %	96 %
Kansallisvarallisuus	25 000	40 000	65 000

(α) Yves Guyot'n lähde on ilmeisesti puolueellinen!

18) Ibidem (2. I. 1915), s. 12:

„Kaikki silminnäkijät puhuvat kyllästymisestä nykyisen sodan äärimmäiseen raakuuteen ja julmuuteen. Kaikkialla kysytään, kauanko vielä ihmisen luonto voi kestää tämän sanoin kuvaamattoman sodan tuottamia hirvittäviä kärsimyksiä ja milloin nääntymys ja nälkäkuoleman uhka nostattavat kansat kapinaan. Eräät saksalaiset lehdet luottavat siihen, että Venäjällä puhkeaa vallankumous. Kenties ne itse joutuvat tekemisiinsä sen kanssa kotimaassaan, sillä Saksan työväenluokka saattaa hyvinkin rynnistää aggressiivista militarismia vastaan, joka on ollut sille tuhoisaa.”

NB Tässä on artikkelista „Habsburgien valtakunnat”, jossa huomautetaan, että Venäjällä väestö ja kansakunnat ovat *huonommassa* asemassa kuin Itävallassa.

9. I. 1915, s. 57: Venäjällä romanialaiset elävät *kehnemmin* kuin Itävallassa...

Ibidem, s. 66: Venäjän sotamenot (1/2 vuotta) = 6 234 miljoonaa ruplaa (13 miljoonaa *ruplaa* päivässä).

s. 72, uusi kirja: P. Vinogradoff. „Venäjän ongelma”. (1 shillinki)?

„The Daily Telegraph” (n:o 18 631), 29. XII. 1914.

(19

Riippumaton työväenpuolue ja sota.

„Päiväjärjestyksen viimeistä kysymystä koskevassa päätöslauselmaehdotuksessa, joka esitetään Riippumattoman työväenpuolueen Skotlannin jaoston vuosikonferenssissa, mikä kokoontuu lauantaina Glasgow'ssa ja missä parlamentin jäsen hra Keir Hardie pitää puheen edustajille, vaaditaan, että kaikki Riippumattoman työväenpuolueen jäsenet, jotka auttavat hallitusta nykyisessä rekryointikampanjassa, erotettaisiin (puolueesta). Toisessa päätöslauselmaehdotuksessa vaaditaan lausumaan valittelu sen johdosta, ettei Kansallinen työväenpuolue kutsunut sodan puhkeamishetkellä kokoon konferenssia määritelläkseen politiikkansa.”

BIBLIOGRAFISIA MUISTIINPANOJA
JA KIRJALLISUUSVIITTEITÄ

„The British Review”, 1915, heinäkuu, *John Freemanin* (21

„Mitä meidän pitää tuntea sotaan”, ss. 87—88...

hra *Barrettin* „antipatrioottinen pamfletti” (otsikko?)

(„Työväen 'Vapaus-' ryhmästä”).

„Meidän on ryhdyttävä vielä yhteen sotaan, hän julistaa, sotaan rikkaita vastaan, uuteen uudistus- sotaan”... s. 88. NB

„Recht und Wirtschaft”, 1915, kesäkuu.

Tri W. *Troeltschin* „Saksan ammattiyhdistykset sota-aikana”

(kehumisia!! lainaa „*Sozialistische Monatshefteä*”).

Hajaannus Württembergissä (Stuttgart). „Frankfurter Zeitung” n:o 319, II aamujulkaisu, 17. XI. (25

Winterthurin *kaupunginkirjaston* täydennysluettelot (ilmestyvät vuodesta 1907 alkaen), 7. vuosikerta 1913/4.

Kaunokirjallisuutta:

Lucien Descaves. „Suonenisku” (1870—1).

Nexö. „Pelle Valloittaja”.

A. Schnitzler. „Novelleja”. 1914.

Sveitsiä koskevaa kirjallisuutta:

Paul Berger. „Suurhävityksen jälkeen: Sveitsin jako”. Lausanne 1914.

kirjoitettu ennen sotaa: ennustaa Saksan voittoa, uhkaa Sveitsin jaolla.

NB: s. 31, propagoidaan hurjaa taistelua sotaväessä ja koululaitoksessa esiintyvää „vallankumouksellista sosialismia” vastaan.

A. R ü e g g. „Tarjoilijattaren elämää”. Zürich 1914.

III osasto („Yleissivistäviä ja tieteellisiä teoksia”): „Syn-
tymisteorioita”. 1914.

(„Aikamme kulttuuri”, III, IV.)

Aug. Bernard. „Marokko”. Pariisi 1913.

E. Haeckel. „Luontojumala”. Leipzig 1914.

Rud. Kjellén. „Nykyajan suurvallat”. Leipzig 1914.

A. Manes. „Sosiaalinen maanosa” (Australaasiasta). Ber-
liini 1914.

Rud. Martin. „Saksan vallanpitäjät”. 1910.

Uhde. „Feuerbach”. Leipzig 1914.

A. Zart. „Maailmankaikkeuden perusta: atomit, molekyylit”. Stuttgart 1913.

Taylor. „Tieteellisen liikkeenjohdon periaatteet”.

HIILI JA RAUTA

33) „Internationale Monatsschrift für Wissenschaft, Kunst und Technik” (Leipzig), 1916, tammikuu (10. vuosikerta, n:o 4).

Hans Arlt, tri, vuorihallituksen jäsen Münchennissä. „Hiili ja rauta ja niiden merkitys nykyisessä maailmansodassa”. Tilastoa sotaa käyvien maiden hiili- ja rautavaroista.

(Maailman rautamalmivarat)

(„ hiilivarat)

(Geologien kongressit Tukholmassa 1910 ja Torontossa 1913.)

Eniten hiilivaroja:

1. Yhdysvallat
2. Kanada
3. Kiina
4. Saksa

rautavaroja:

1. Yhdysvallat
2. Newfoundland
3. Saksa.

Hiilentuotanto 1913:

Englanti — 287.4 miljoonaa tonnia

Saksa — 278.9

(Kulutus 250.3 Saksa
233.8 Englanti)

Thomasin merkillepantava keksintö (1878) valmistaa (34)
rautaa bessemermenetelmän asemesta pasutus- eli thomas-
menetelmän avulla.

Tämä menetelmä auttoi Saksaa pääsemään edullisem-
paan asemaan, sillä sen avulla *erotetaan fosfori* rautamal-
mista, ja Saksassahan rautamalmi on *runsaasti fos-*
foripitoista (NB).

Tällä Saksa löi Englannin.

|| NB

Kemiallinen teollisuus valmistaa kivihiilitervaa (1 mil-
joona tonnia v. 1912 Saksassa).

Saksan miehittämällä Ranskan alueilla on

noin 70% Ranskan hiilivaroista

” 80% ” rautamalmivaroista.

(Ilman Amerikan apua Ranska olisi jo kauan sitten
menehtynyt.)

TRADE UNIONIEN JOHTOMIEHET

Trade unionien³¹ johtomiehet

„The Daily Telegraph”, lokakuun 7 pnä 1915.

(37)

„Pääministerin ja kreivi Kitchenerin puheen jälkeen työ-
väen valitsevat johtomiehet neuvottelivat pitkän aikaa
rekrytointikysymyksestä ja julkaisivat sitten hyvin ponte-
vasti kirjoitetun vapaaehtoisia koskevan vetoomuksen,
jossa sanotaan, että 'vapaaehtoisuusperiaatteen säilyttä-
miseksi pitäisi värväyksellä saada kokoon vähintään
30 000 rekryyttiä viikossa'.

Hra C. W. *Bowerman*, parlamentin jäsen, ammattiyhdis-
tysten kongressin parlamenttikomitean sihteeri, antoi eilen
jälkeen puolen päivän 'The Daily Telegraphin' edustajalle
kappaleen vetoomusta. Siinä sanotaan seuraavaa:

Kriisi.*Vetoamus vapaille ihmisille.*

'Maanmiehemme... Kansamme ei ole kertaakaan
historiassa joutunut näin uhkaavaan kriisitilaan kuin
nyt... Saksan hyökkäys etc. ... (tarkoitus:) saada || NB

sellainen voitto, joka vapauttaa maailman tuntemasta pelkoa sotilaallisen hirmuvallan vuoksi, johon Saksa sen saattaisi...' Kehotetaan astumaan armeijan riveihin, minkä vuoksi?... 'ei ainoastaan sen vuoksi, että ne jotka näin tekevät, puolustavat omia etujaan, vaan myös siksi, että he suojaavat toiminnallaan kansan elinedut'...

...'Tiedämme, että tappio tai epävarma rauha merkitsisi meille paitsi kansakuntamme arvovallan menetystä ja varmasti sitä, että selkkaus uusiintuu muutaman vuoden kuluttua, myös niiden persoonallisten vapauksien ja oikeuksien menetystä, joiden valloittaminen vaati satoja vuosia taistelua'...

NB		H. Gosling	} Ammattiyhdistysten kongressin parlamenttikomitea	
		C. W. Bowerman		
		J. O'Grady		} Ammattiyhdistysten Keskusliitto
		W. A. Appleton		
		G. J. Wardle		} Työväenpuolueen toimeenpaneva komitea."
		W. S. Sanders		

38) Ibidem, 9. X. 1915 (lauantai). *Joukkokokousten lisäksi* (XX)

NB || „Maanantaina (11. X. 1915) pidetään kreivi Derbyn, värväystoiminnan uuden johtajan, ja viime torstaina (7. X. 1915) julkaistun työväenjärjestöjen tärkeän manifestin allekirjoittaneiden henkilöiden neuvottelukokous". „Tämä konferenssi, johon kreivi Derby on kutsunut työväenjärjestöjen edustajat, kokoontuu Downing Streetillä, talo 12"...

ilmaisa saleja || (XX)... „että toimikunnan" [= kolmen allekirjoittaneen järjestön muodostaman] „käyttöön on jo myönnetty maksuttomasti saleja joukkokokousten pitoa varten"...

Joukkokokousten lisäksi järjestetään propagandamatkoja, pidetään „työpaikkakokouksia", „päivällistaukokokouksia" etc.

NB || ...valmistetaan „suuri määrä propagandakirjallisuutta, etupäässä lentolehdisten muodossa, jaettavaksi eri kokoustilaisuuksissa"... j.n.e.

Ibidem, 15. X. 1915. Kehuva lausunto
Ellis Powellin „Rahamarkkinoiden kehi-
tyksestä” (10 sh. 6 p.). Lontoo 1915
(„Finanssiuutisia”).

NB
finanssi-
pääomaa
koskevaan
kysymykseen